

Съвет на
Европейския съюз

Люксембург, 25 юни 2018 г.
(OR. en)

10369/18

MOG 45
COPS 232
CFSP/PESC 601
COHAFA 51
RELEX 577
YEMEN 3

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
№ предх. док.:	10238/18, MOG 44, COPS 231, CFSP/PESC 600, COHAFA 50, RELEX 576, YEMEN 2
Относно:	Заклучения на Съвета относно Йемен — Заклучения на Съвета (25 юни 2018 г.)

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно Йемен, приети на заседанието на Съвета от 25 юни 2018 г.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА СЪВЕТА ОТНОСНО ЙЕМЕН

1. ЕС изразява отново изключителната си загриженост от продължаващото влошаване на положението в Йемен и от факта, че страните в конфликта използват военна конфронтация, както показват последните събития в Ходейда и околностите му. Това доведе до ескалация на враждебните действия и по-нататъшно влошаване на и без това вече бедственото хуманитарно положение. ЕС изтъква отново, че не може да има военно решение на конфликта, и твърдо подкрепя специалния пратеник на генералния секретар на ООН за Йемен Мартин Грифитс и неговите усилия за постигане на приобщаващо политическо решение на този конфликт. На основата на тази рамка ЕС ще запази ангажираността си с всички страни в конфликта и има готовност да засили своите действия в Йемен, включително за предоставянето на хуманитарна помощ в цялата страна и за мобилизирането на помощ за развитие за финансиране на проекти в жизненоважни сектори. ЕС изразява сериозната си загриженост от разпокъсаната вътрешна политическа структура в Йемен. ЕС препотвърждава категоричния си ангажимент по отношение на единството, суверенитета, независимостта и териториалната цялост на Йемен и призовава за пълното им зачитане от всички участници в страната и региона.
2. ЕС припомня предишните заключения на Съвета относно Йемен, и по-специално тези от 3 април 2017 г. и 16 ноември 2015 г. Траен мир може да се постигне единствено по пътя на преговорите с пълноценното участие на всички заинтересовани страни, включително гражданското общество, жените и младите хора. Поради това ЕС подкрепя усилията на специалния пратеник на ООН за възобновяване на политическия процес, и по-специално намерението му възможно най-скоро да се подновят приобщаващите политически преговори, за обсъждане на предложената от него политическа рамка за поетапни преходни договорености относно сигурността и политиката. ЕС изразява своята загриженост от факта, че последните събития заплашват да подкопаят усилията под ръководството на ООН за възобновяване на преговорите за намиране на политическо решение на конфликта, и приветства решимостта на ООН, изразена от специалния пратеник на ООН Мартин Грифитс, за постигане на напредък в политическия процес. ЕС призовава всички страни да преустановят настоящата ескалация, да проявяват съдържаност, да работят неотложно за прекратяване на огъня в цялата страна и да се ангажират конструктивно с ООН. ЕС настоява да се осигури пълен и безпрепятствен достъп на специалния пратеник на ООН до всички заинтересовани страни в Йемен.

3. ЕС е сериозно обезпокоен от засилващите се напоследък военни действия в град Ходейда и в неговите околности и пристанище, включително въздействието на военните операции на Коалицията върху цивилното население. ЕС призовава настойчиво всички страни в конфликта да гарантират защитата на цивилното население и да зачитат изцяло международното хуманитарно право, включително като осигуряват безпрепятствен хуманитарен достъп и безопасно преминаване на лицата, които желаят да избягат от сраженията. В този контекст ЕС припомня, че понастоящем не съществува жизнеспособна алтернатива на пристанището на Ходейда като разпределителен център за необходимите търговски и хуманитарни стоки, и призовава всички страни да гарантират пълното и ефективно функциониране на пристанището на Ходейда като жизненоважен път за хуманитарна помощ и точка за търговски достъп за стоки от първа необходимост.
4. ЕС осъжда изстрелването на балистични ракети от хутите срещу Кралство Саудитска Арабия, включително срещу цивилни цели и срещу плавателни съдове, преминаващи транзитно през протока Баб ел-Мандеб. ЕС изразява дълбокото си безпокойство във връзка с разпространението на балистични ракети и технологии. Тези действия подклаждат напрежението в региона и застрашават безопасността и стабилността на съседните на Йемен държави, включително в региона на Африканския рог, свободното корабоплаване, особено в региона на Червено море, и световната морска търговия. ЕС отбелязва със загриженост заключенията в доклада на експертната група на ООН относно Йемен, който констатира неспазване на оръжейното ембарго, наложено с точка 14 от Резолюция 2216 на Съвета за сигурност на ООН.
5. Стабилността в региона е жизненоважна за ЕС. ЕС ще активизира усилията си по отношение на Йемен и се ангажира с цялостен и стратегически подход, обхващащ всички заинтересовани участници в региона. ЕС и неговите държави членки са активно ангажирани в осъществяването на контакт с участниците от региона, включително чрез засилени политически консултации, в подкрепа на усилията на специалния пратеник на генералния секретар на ООН за Йемен, с цел да се насърчи постигането на цялостно споразумение за прекратяване на конфликта. ЕС подновява призива си към всички международни и регионални участници да работят конструктивно със страните в Йемен, за да се създадат условия за деескалация на конфликта и договаряне на решение.

6. ЕС отново осъжда категорично нападенията срещу цивилното население и подновява настойчивия си призив към всички страни да гарантират защитата на цивилното население и да спазват международното хуманитарно право и международното право в областта на правата на човека, включително зачитането на принципа на разграничение между цивилно население и бойци, между цивилни обекти и военни цели и принципа на пропорционалност, както и да проявяват предпазливост при враждебни действия. ЕС е сериозно загрижен от последиците от продължаващите враждебни действия, в т.ч. бомбардировките в гъсто населени райони, обсаждането на градове, използването на противопехотни мини и касетъчни боеприпаси, както и нападенията, причиняващи унищожаването на граждански инфраструктурни обекти, включително училища, медицински съоръжения, жилищни райони, пазари, водоснабдителни системи, пристанища и летища. Предприемането на действия за търсене на отговорност за нарушенията е важна част от процеса на постигане на трайно решение на сегашния конфликт. ЕС призовава всички страни в конфликта да прекратят вербуването и използването на деца за войници и други извършени спрямо тях тежки нарушения, погазващи приложимото международно право и стандарти. Освен това ЕС призовава всички страни да освободят вече вербуваните деца и да си сътрудничат с ООН за тяхната рехабилитация и реинтеграция в техните общности. ЕС отново призовава всички страни в конфликта да предприемат необходимите стъпки, за да предотвратяват и реагират на всички форми на насилие, включително на сексуалното насилие и насилието, основано на пола, в ситуациите на въоръжен конфликт.
7. ЕС изтъква отново настоятелния си призив към всички страни в конфликта да предприемат необходимите мерки, за да се гарантира ефективно, безпристрастно и независимо разследване на всички предполагаеми нарушения и случаи на погазване на правата на човека и на всички предполагаеми нарушения на международното хуманитарно право, в съответствие с международните стандарти и с оглед на прекратяването на безнаказаността. В този контекст ЕС подкрепя пълното прилагане на Резолюция A/HRC/36/31 на Съвета на ООН по правата на човека за създаване на група от водещи международни и регионални експерти. Призоваваме всички страни да предоставят достъп и сътрудничество за групата по цялостен и прозрачен начин, за да може тя да изпълни мандата си. Освен това насърчаваме Службата на Върховния комисар по правата на човека на ООН да продължи да предоставя техническа помощ на Националната комисия.

8. ЕС е обезпокоен и от засиленото присъствие в Йемен на престъпни и терористични групи, включително Ал-Кайда на Арабския полуостров и Даиш, и осъжда най-категорично всички терористични нападения. ЕС настойчиво приканва правителството на Йемен да поеме своята отговорност в борбата срещу терористичните групи, които се възползват от съществуващата нестабилност. Особено важно е всички страни в конфликта да предприемат решителни действия срещу такива групировки.
9. Конфликтът в Йемен продължава вече четвърта година и предизвиква най-тежката хуманитарна криза в света: над 22 милиона души, или 80 % от населението, сега се нуждаят от хуманитарна помощ или закрила. Над 10 милиона души изпитват остра нужда от помощ. Над 2 милиона души са вътрешно разселените лица. Хората в уязвимо положение, жените и децата са особено засегнати от продължаващите враждебни действия. Въпреки усилията на хуманитарната общност засегнатите от продоволствената несигурност в Йемен са повече от 17 милиона души, от които над осем милиона души са в положение на остра продоволствена несигурност и са застрашени от глад. Прекъсването в доставките на основни обществени услуги, по-специално в областта на здравеопазването, санитарните условия и образованието, допълнително усложни продължаващата хуманитарна криза. С оглед на тази ситуация ЕС приветства плана на ООН от 2018 г. за хуманитарна реакция в Йемен и дава висока оценка на резултатите от проявата на високо равнище през 2018 г. за поемане на ангажимент по отношение на Йемен, която бе организирана в Женева от ООН и правителствата на Швеция и Швейцария и по време на която международните донори обещаха помощ в размер на повече от 2 милиарда щатски долара. ЕС насърчава всички донори да изпълнят своевременно своите ангажименти и да ги насочат посредством плана на ООН от 2018 г. за хуманитарна реакция в Йемен като част от съгласуван международен отговор на кризата.

10. ЕС и занапред ще поддържа ангажимента си за непрекъснато доставяне на животоспасяваща помощ на всички нуждаещи се хора в Йемен. Същевременно ЕС споделя загрижеността на ООН и други донори във връзка с продължаващото свиване на пространството за доставяне на хуманитарна помощ, за което свидетелстват трудностите при осигуряването на визи и разрешения, тормозът, заплахите и нападенията, насочени срещу хуманитарните работници, увеличаването на контролните пунктове и произволните задържания, конфискуването и неоправданото данъчно облагане на помощите от страна на митническите служители или отмяната на програми, включително на кампании за ваксинация. ЕС приканва всички страни да съдействат добросъвестно на хуманитарната общност, за да се гарантира достъпът на хората в Йемен до помощта, от която спешно се нуждаят. ЕС приканва всички страни в конфликта да спазват задълженията си съгласно международното хуманитарно право за осигуряването и улесняването на безопасен, бърз и безпрепятствен достъп на хуманитарните доставки и работници до всички нуждаещи се хора във всички засегнати провинции. ЕС подчертава, че хуманитарната помощ трябва да се доставя при пълно спазване на принципите на хуманност, неутралност, безпристрастност и независимост, въз основа на потребностите, и отхвърля всички опити за намеса при това доставяне. ЕС подчертава необходимостта от ефикасна и ефективна координация между донорите.

11. Освен това ЕС е изключително загрижен от последиците, които ограниченията на достъпа за вносните търговски и хуманитарни стоки могат да породят за хуманитарното положение, и призовава всички страни в конфликта да осигурят и да съдействат за безопасен, бърз и безпрепятствен достъп за търговските и хуманитарните доставки, включително за вносните храни, горива и медицински продукти. От съществено значение е да се гарантира пълно и трайно отваряне на всички пристанища и летища в Йемен, включително пристанищата на Ходейда и Салееф и летището в Сана, за всички вносни търговски и хуманитарни стоки, както и за евакуациите по медицински причини и за търговските полети. ЕС подчертава, че е важно да се гарантира ефективна и своевременна обработка на превозите от търговското корабоплаване, включително на горивата, и напълно подкрепя продължаването на Механизма за проверки и инспекции на ООН (UNVIM) и пълното и безпрепятствено изпълнение на неговия мандат, като ще обмисли засилването му. За да може UNVIM да функционира ефективно и да изпълни поверения му мандат, от съществено значение е пълното сътрудничество на Коалицията и на правителството на Йемен. ЕС приканва по-специално Коалицията да гарантира, че вече проверените от UNVIM плавателни съдове имат възможност бързо да достигнат своята крайна точка в Йемен. ЕС призовава отново за пълното прилагане на целенасоченото оръжейно ембарго, наложено от Съвета за сигурност на ООН. В това отношение ЕС изтъква също и строгото прилагане на правилата, определени в Обща позиция 2008/944 на Съвета относно износа на оръжие.
12. ЕС изразява загрижеността си във връзка със съобщенията за потъпкване на свободата на вероизповедание или на убеждения, включително дискриминация, незаконно задържане и използване на насилие. Посегателствата над религиозните малцинства са особено обезпокоителни. Свободата на изразяване също е под заплаха при наличието на сведения за задържане на журналисти. Освен това ЕС изразява загриженост във връзка с надеждната информация, че в районите под контрола на правителството на Йемен се използват тайни места за лишаване от свобода.

13. ЕС е дълбоко загрижен относно почти пълния колапс на йеменската икономика. От началото на конфликта през 2015 г. БВП на страната е намалял с над 50 %, а около 40 % от домакинствата съобщават за загубата на основния си източник на доходи. Икономическата криза, колапсът на обществените услуги, галопиращата инфлация, по-специално на цените на основни блага (цените на храните са се повишили с 30 %), и девалвацията на йеменския риал, който изгуби половината от стойността си, се превърнаха в двигатели на хуманитарната криза. Редовното изплащане на заплатите на близо 1,4 милиона невоенни държавни служители в Йемен на практика престана в края на 2016 г., което лиши тях и 5,6 милиона души на тяхна издръжка от възможността да си набавят редовно храни или лекарства. Тъй като държавните служители не получават заплатите си, едва половината от здравните заведения в Йемен функционират, а водоснабдителните и канализационните системи не се поддържат. Поради това ЕС приканва правителството на Йемен да изплати по спешност заплатите на държавните служители в цялата страна, включително с лихвите за забавяния, по-специално на онези от тях, които работят в ключови сектори като образование, здравеопазване и канализация, и да управлява своите приходи и сметки по отговорен и прозрачен начин, включително като осигури по-добро и неутрално функциониране на Централната банка на Йемен в интерес на всички граждани на страната.
14. ЕС ще продължи да предоставя помощ за развитие на Йемен, като отдава приоритет на интервенциите, насочени към стабилизиране на страната посредством осигуряването на технически становища, обучение, насоки и материална помощ за заинтересованите страни в Йемен. ЕС ще работи съвместно с местните органи в районите, в които има стабилност, за да се насърчи устойчивостта, да се подпомогне доставянето на основни услуги и да се благоприятства за устойчив поминък на общностите, по-специално онези от тях, засегнати неблагоприятно от продължително разселване. Действията ще бъдат съсредоточени по-специално в области като здравеопазването, храненето и устойчивостта на селските райони. ЕС ще осигури цялостно взаимно допълване и взаимодействие между хуманитарната помощ и помощта за развитие, наред с приемственост на действията за реагиране при кризи, ранно възстановяване, устойчивост и стабилизиране.